

D ů v o d y:

Zákon ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. ustanovuje v § 1 písm. b), že platnost smluv, tam blíže uvedených, mezi nimi též kupních smluv mezi manželi jest podmíněna sepsáním notářského spisu. Jak dovolatelka sama praví, má tento zákonný předpis na zřeteli hospodářský zájem, chtěje chrániti jednak třetí osoby proti úmluvám manželů, jednak jednoho manžela proti druhému, a proto, aby úmluvám takovýmto, jednak hospodářsky škodlivým, jednak nerozvážným bylo čeleno, byla platnost jejich učiněna závislou na zachování určité formy. V těchto důvodech má svou příčinu okolnost, že zákon, ustanoviv jako podmínku platnosti těchto smluv zřízení notářského spisu, nerozeznává, zdali jde o manžele rozvedené, či nerozvedené. Rozvodem nezrušuje se manželský svazek, manželé mohou kdykoli zase se spolu spojití a manželské společenství obnoviti, následkem čehož ono hospodářské nebezpečství, které úmluvami mezi nimi může pro třetí osoby nebo pro některého z manželů vzniknouti, nejen není rozvodem odstraněno, nýbrž naopak, poněvadž obnovení manželského společenství rozvedených manželů těžko lze kontrolovati, může jmenovitě — pokud jde o zájmy třetích osob, státi se ještě hrozivějším. Proto nelze přisvědčiti k názoru dovolání, že platnost tržové smlouvy, uzavřené mezi rozvedenými manželi, není vázána formou spisu notářského, a vším právem odvolací soud potvrdil rozsudek okresního soudu, jenž žalobu zamítl z té příčiny, že tržová smlouva ze dne 18. června 1919 mezi žalobkyní a jejím s ní rozvedeným manželem nebyla sepsána ve formě spisu notářského.

Čís. 668.

Kupitel může žalovati pouze o dodání zboží, nikoli však o to, by prodatel přísežně vyjevil (čl. XLII. uvoz. zák. k c. ř. s.), kde nedodané zboží jest.

(Rozh. ze dne 14. září 1920, Rv II 148/20.)

Žalující firma koupila od žalované firmy různé druhy látek. Když žalovaná zdráhala se jí zboží dodati, tvrdíc, že je již jinam prodala, domáhala se žalující, by žalovaná přísežně vyjevila, kde nedodané zboží, jež v žalobě podrobně uvedla, jest, tvrdíc, že je má žalovaná na skladě, vyčkávajíc stoupnutí cen. Žaloba byla soudy všech tří stolic zamítnuta, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Podmínkou žaloby vyjevovací dle čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s. jest, aby žalobce byl v nejistotě ohledně jmění, jež vyjevено býti má. Ale tato podmínka, která se zvláště zjevně podává z ustanovení posledního odstavce cit. článku a vůbec z povahy věci a intence ústavu, tu zcela chybí. Žalující už v žalobě specifikuje dopodrobna zboží, jehož vyjevení se domáhá. Není tu tedy třeba přísežného vyjevování žalovanou stranou. Žalující může proto žalovati na dodání zboží dle udání koupeného a, vymůže-li rozsudek, vésti potom exekuci (§ 346 ex. ř.), a teprv

tehdy, nebude-li zboží toho druhu u žalované nalezeno, žádati vyjevovací přísahu dle § 47 ex. ř. Tento zákonem předepsaný postup nelze také obcházeti žalobou o vyjevovací přísahu. Žádá-li žaloba, aby žalovaný vyjevil, kam své zboží prodal a dodal a zač, žádá za vyjevení jeho obchodního tajemství, k čemuž on povinen a ona oprávněna není.

Čís. 669.

Není přípustno, by ve věci, patřící k řízení spornému, dohodly se strany o řízení mimosporném.

(Rozh. ze dne 21. září 1920, R I 587/20.)

V rozvodovém sporu uzavřeli manželé smír, jímž stanovili též prozatímní výši manželových vyživovacích příspěvků, vyhradivše si domáhati se definitivního stanovení výše výživného v řízení nesporném. O potomním návrhu manželčině rozhodl soud první stolice věcně v řízení nesporném. Rekursní soud usnesení jeho zrušil a poukázal manželku na pořad práva. **Důvody:** Dle § 50 čís. 3 ve spojení s §§ 49 čís. 1 a 50 odstavec první j. n. je patrné, že spory z poměru manželského o čistě majetkových poměrech manželů patří před řádné soudy s věcnou příslušností dle hodnoty sporu, neboť není zákonného ustanovení, které by spory ty odkazovalo na cestu nespornou. Prorogace stran ohledně příslušnosti a možnost úmluvy, spory vyříditi cestou nespornou, nesporné řízení nezná. Jeť ustanovením § 1 a 2 čís. 1 nesp. říz. taková úmluva výslovně zakázána, ustanovení § 104 j. n. platí pouze pro řízení sporné, jak patrné z jeho zařazení ve II. dílu o příslušnosti ve sporech. Smírem umluvená cesta nesporná je tedy dle zákona nepřípustná.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursnímu soudu dlužno přisvědčiti, že právní věc, o níž zde jde, náleží na pořad práva, poněvadž nárok manželky na placení výživného v měsíčních částkách peněžitých, jsa poměrem soukromoprávním, nebyl žádným předpisem zákonným odkázán do nesporného řízení. Dovolací stížnost vytyká usnesení rekursního soudu, že přehlíží, že mezi stěžovatelkou a jejím odpůrcem byl v rozvodovém sporu uzavřen soudní smír, ve kterém mimo jiné bylo určeno, že manžel bude platiti stěžovatelce prozatím měsíční alimenty a že po úpravě platu nespornou cestou se stanoví buď více nebo méně, nejméně však 120 K měsíčně, že tudíž tímto soudním smírem byl soudce nesporný určen jako rozhodující pro eventuelní zvýšení alimentů. Dovolací stížnost vychází tu z nesprávného právního názoru, jakoby prorogace stran byla v nesporném řízení přípustná. V řízení nesporném prorogace místa nemá. Tomu nasvědčuje jednak kategorické ustanovení § 2 čís. 1 nesp. říz., jednak znění a zařazení § 104 j. n. na konci druhé části jurisdikční normy, jednající o příslušnosti ve sporech (viz Dr. Emil Ott: Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního, díl I. str. 69, týž: Rechtsfürsorgeverfahren,